

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vitae Christi pars prima - Cod. Aug. perg. 22

[Reichenau ?], [15. Jh.]

Capitulum LI

[urn:nbn:de:bsz:31-41594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41594)

per quod statutum est ut in fine martyrologii addatur
 clausula predicta ut scilicet in generali fiat me-
 moria sanctorum in die transfigurationis eius quod
 non potant omnia mandata christi in predictis scribere
 id frequenter multum concludit in quadam generali
 sicut per hic et alibi in diversis locis evangelii.
 Intrauit ergo ihesus non ad adorandum et pendendum
 sed ad maxima beneficia eis afferendum. vni quidem
 regem evangelii. aliud autem omni egredimur curatio-
 ne in quorum primo salus animarum et secundum salutem
 corporum exprimitur. et illos quos corpus sanabat
 exprimitur etiam mentes sanabat misericors.
 Omnia quidem salute affabatur. et bonum comue-
 magis quam privatim parabat. Sed per hoc
 hodie bonum privatim magis quam comue. et per
 hoc in magna parte mundi destruitur. hoc autem parat
 ex defectu caritatis. quod non quare que sua sunt
 que aliorum. vni quod. hoc est per gratiam caritatis
 quando quis alius festinat amplius vultis et
 lucrosus esse quam se. Igitur ad tam parum samaritani
 ad tam salutarem pastorem et medicum in omni natura
 spiritus est reuerendum et non solum animarum sed corporum salutem
 ab ipso solo est querenda et ideo totum spiritus mundi
 est ponendum quod est melius nouit et quod dicit quid
 aulibus expediat. vni augustinus. Bonum est ut de
 salute corporis non satagas nisi ut a deo illam
 petas. Si facit et potest dabit illa. Si non tibi
 dedit non tibi poterit habere illa. Nouit deus
 quid nobis expediat. Ad agendum ut sanum
 sit cor meum a peccatis. Et qui forte flagellamini
 in corpore ipsum de peccatis. hoc fides id dicitur ne
 quis querat aliquid propter auxilium dei hoc augustinus
 Punit quidem deus ebriitates et contumaces
 adueniens et facit quod diu debeat digne. ipse ei
 qui eam nouit peccata et merita nouit et fine
 et exitu. Et ideo omnia patienter ferimus et
 ad ipsum sola reuerentes omnia est imitamus
 vni quod. Oracombus cum diligenter imitamus
 et si non accipimus inuocemur ut accipiamus.
 Ideo cum aliquodiu et amice parantibus differt et
 turbationes nauere punitur ut quoniam ad ipsum
 refugiamus non ab eo aliqui discedamus. Sed
 si quales ebullitione sumus tales eorum eadem

in requie nequam egemus afflictiones erudiri
 Et quod dico de nobis. Item omnes quicquid vincti
 clariores idem sunt coronas a tribulacionibus et
 temptacionibus coronati sunt et famosi effecti. Que
 omnia agnoscentes ne festinemus in peccato idem
 mali si vni soli erudiamur ut videlicet aucta
 tollentur. ut de his que nobis accidunt questione
 curiositate moueamus. Sane ei qui operatur
 solum tribulationem punitur et est casus adueniens. illa
 tas autem cum ei forte quare accione me est bone
 meas opus. Sed si fiet omnia bona sequitur
 Et igitur hoc sequitur et probabilitates habet et dicitur
 res illic fiamus. omne quodcumque fructum equo
 aut suscipiamus. gratias agere ei qui superos
 facit magis quod nobis expediat et his qui
 generantur vehementer nos diligere et ad sim-
 gula queque discernit has utique exortacio-
 nes in nobis caritantes ista quam speramus glo-
 rificemur aut in omnibus deum pro nobis aucta facere
 tem nobis omnia prudente. Sic est finale et
 eas que ututi opponunt expellunt istas
 et inaccessibiles sequuntur coronas habet.
Dicitur ihesu christe lumen claritatis eterne
 illud oculos meos mouere ne vni
 obdormiam in morte anime ut per tua gratiam illu-
 natum omnia que agenda sunt videam et per omnia
 aduicium adimplendum quod video quales sunt. ac nobis
 tua beneficia enarrare ad cuius gratiam et aliam va-
 litate. **A**pi in die os meum nuntiabit peccata mea
 per confessionem gratie relaxando et lingua mea ad
 tua precepta soluedo ut loquar gratia peccata
 meorum accusem te deum laudem pro omnibus
 faciem et predicem veritate. **D**e missioe apostolorum
Dicitur euangelice legem ad predicandam
 lacione per vni predicat in peccatis aucta
 conem et deserta eiusdem legis ad
 finem per misericordiam operum. nunc
 sequitur ponit predictam legem per
 discipulorum missione. **V**bi quod attende aucta
 operantur missione. per quod ei uideri mo-
 os suscitare mare marpate et cetera huiusmodi
 et sufficiere vult eius dimissionem suscipiant
 publica et opera aut eos emittit. **V**ni et glo-
 ab uero misit

ab uero misit

Handwritten note at the bottom of the page.

abūao misit illos si p^oqm̄ viderē palytacos
 curatos r mortuos suscitatos. Quā ḡ mlta
 ihm̄ sequebant̄ tū p^o p^odicatō audiedū cum
 p^o p^o infirmitatū aīaōnē hnda. ih̄us ac ita pau
 per erat q̄ nec dōialū ubi caput redmarer
 habebat. et idō curbe sequētes eū fessi r veniti
 s̄ duo sup̄ tūm iacebat p^o p^o qd̄ videns
 manū dēmae turbas ad se q̄gregatas vīfai
 mē expūdes ita q̄as misertō r q̄passō eis.
 q̄ em̄ vixit labore corpali et r spūali. s̄
 corpū r p^o r et abiate iacētes sicut oues pa
 storem qui eos dirigēt nō hntes. In q̄ p^o p^ofi
 ces vidēz redarguit qui magns lupi q̄ pasto
 res erunt. Vñ ih̄o. Vexaco gregis r ouū
 atq̄ turbaz pastorū culpa et viciū m̄giorū
 ē. Sacerdotes ei et doctōes illi q̄ p^o p^o intenti
 auācie nō viciat̄ debito m̄ cor̄ doctōie s̄
 erūt sicut lupi rapaces spoliātes pplm̄ bōis
 spūali et p̄ malū eō r uocātes a spūalibz
 Ih̄us nō tāqm̄ pastor bonū p̄fēbat eos q̄
 nue ubō doctōie sue spūali r aliq̄n r quali
 subsidio corpali. Sicut ei tūc sic r hodie p̄
 dōlor mlta qui pastores dicit̄ ea q̄ lupi
 vīfai face r ostendē nō vident. Nō solū
 ei nō emēdit subditos s̄ r p̄ negligias et
 mala exēpla nocēt cor̄ p̄fābz. Stant̄ col
 laves qui decimā r q̄fīfatos rez spūali
 nō iquisitos hēsīm r emēdātes viciorū.
 et idō vō r tante hēsēs r sentes viciorū r orto
 eadē iā pullulat r crescit q̄ vō eradiciari
 et exōmari pnt. **D**evaco ḡ ouū r ne
 gligeā pastorū fuit occasio m̄tedi aptos
 ad p̄dicatū pplō et sanādū infinos ut nō
 eēt nāc q̄ turbe creerēt p̄ ihm̄ tāto labōe
 Et q̄uis p̄mo aplis r p̄modū lxxij. dīfā^{is}
 tū eos m̄tēt p̄cepta quedā dñs dedit. tū
 q̄ fere oīa hīs r illis r nō solū q̄is s̄ et
 cor̄ successōibz r m̄tatoribz quere vident.
 idō m̄ seq̄ntibz sil ordie q̄genta ponit. Con
 sidāns itaq̄ ih̄s vexacōnē ouū r negligiam
 pastorū potuit dicē dīfāplīs suis. messis q̄
 mlta r mlta^o p̄pata ad h̄ q̄ p̄fide colligat̄
 et m̄ dōreū reponat. Vñ r alibi dī. Lena

te oculos vivos r videte regiones q̄ albe sunt
 ad messes. Opary at̄ pauca r doctōes r p̄dīa
 toēs veri respā tante mltaudis q̄tēde. q̄
 adhuc nō dū p̄dicatūm xpi dīfā^{is}. messis ē
 turba dēntū iqua nūc sūt ḡna ai paleis. q̄
 nūc sūt bōi ai malis. s̄ m̄ futū messisē sepa
 bunt. Dī ē vno m̄ messis collēto bōm̄ ad fide
 alio m̄ collēto fidelū ad rēdūcōem Opary
 sūt iētia qui q̄rūt opus nō oīū onū nō hōre
 aiās nō dēas. p̄dēse nō pēsse. Pauca at̄ sūt
 opary s̄ mlta. ductay pauca opary s̄ mlta
 m̄cēnāy. pauca opary salute aiāz q̄rētes
 s̄ mlta q̄stūay lucū spūaliū scātōes. Et idō vō
 gaudus ē dñs ut oparios mlta p̄licz r m̄tāt eō
 q̄ si sūt qui bona audiat̄ dēfūt ei q̄ dicit. Vō
 ḡtē q̄ dñm̄ messis s̄ me qui s̄ q̄ deus s̄
 dñs messis. ut m̄tāt oparios i messe suam
 r p̄dicatōes ad erudiedū pplm̄. q̄ nullū sit aptū
 ad p̄dicatōem ubi dñm̄ n̄ p̄ grām dei. et ab
 eo missū imēdiate al̄ mediate. Ecce opāia r
 nācā oraco quā cotidie faciē debem⁹ dō. Vñ
 m̄tāt m̄q̄ nō ut ipi se m̄gerūt sic s̄vres r
 latines faciūt i messe suā. r i salm̄ aiāz ad h̄
 em̄ m̄tāt. s̄ mlta q̄rūt falce suā i messē
 alienā. s̄ i spūalia ad que nō dirigūt. Dñs m̄
 tere p̄pōit r tū vōq̄ vlt. r h̄ p̄ vōq̄
 exatanda caritate r auctō m̄tū q̄tm̄ fide
 les sūt nō solū dēopaco vō r dē affā r vō
 luntate remūnent. Ex quo p̄ q̄ licz deus
 velit ad faciē vlt tū q̄q̄ p̄ h̄ a iustis expo
 nū. **E**t quocūq̄ xv. aplis. dedit eis p̄a
 tem erāndi sp̄s imūdos ab obsessis et ai
 mundi omēz languore corpū r infirmitate aiāz.
 que quidē dñs fecit p̄tāue. s̄ dīfā^{is} fecit
 rē^o noīe r iuocāōe r iūate. Vñ bedū bei
 gnū r dēmes dñs nō iūdit s̄uis atq̄ dīfā^{is}
 vīctōes suas. et sicut ip̄ curauit omēz lan
 guore r omēz infirmitate. aplis q̄ s̄uis dē p̄a
 tem ut auct̄ omēz languores r oēm infirmitate
Sz mlta dīfāā ē m̄ hīe et t̄būe dōnāe r
 acipe. Istē q̄ dīfāy agit p̄tate agit. illi si qd̄
 faciūt i bēallitate suā vīctē dñi q̄stentur
 dīctēs. i noīe ih̄u surge et abula h̄ bedū

Ver istu m̄ ap̄loꝝ duodenaru qui p̄ponit
 eo denario et b̄m̄aio sigat q̄ apli r̄ eoz suat
 sores debet p̄ceis m̄plē decalogū legis r̄
 duo p̄cepta ciuitatis. **E**t misit illos b̄mosi
 signū ciuitatis q̄ req̄rē i p̄dicatoibz. et ut h̄rent
 mutuo solaciū foreat. q̄ ad h̄uc erat m̄f̄m̄.
 q̄ndo aut̄ erat p̄f̄. s̄ p̄ p̄ceptoꝝ sp̄s s̄a. misit
 eos s̄p̄ siue b̄mos siue solos. q̄ tūc erant
 sp̄a s̄o solacia. misit i quā illos p̄dicatē r̄
 dei r̄ ew̄ḡl̄ q̄d p̄mittit reḡ dei r̄ doc̄ qualē
 ad h̄ iur̄ r̄ p̄uēit. q̄ p̄ p̄m̄ia. **V**el p̄dicatē i sua
 p̄dicatōe p̄mittit reḡm̄ dei. r̄ sanāe
 m̄f̄mos corp̄ali r̄ sp̄uali. h̄ r̄ cordis fiat i
 p̄dicatoibz ew̄ḡl̄i si faciāt q̄d i se ē. q̄ d̄c̄
 eis p̄tēem̄ eiāendi d̄cones sp̄uali r̄ d̄cordibz
 hom̄i et sanādi laquōes vicōz. **I**ns̄tuit r̄ d̄ns
 ap̄lōs quo p̄gēnt r̄ quid faciāt quo utent̄
 a quo ab̄stinerēt a quibz auerēt r̄ a quibz nō
 timerēt. **S**icut itaq̄ exp̄cedēbz r̄ sequētibz
 colligi p̄t̄ nō nisi uiaosi r̄ missi paupes et
 exp̄dia stabiles i p̄gri r̄ beigm̄ nō malis
 ciuitates. n̄ cupidi debet p̄dicatē reḡm̄ di. **M**̄
 ḡ xij p̄ap̄es eis r̄ d̄c̄es. **I**n uia gr̄aū si que
 ad gentes d̄uat. ne ab̄ierias. ubi p̄hibuit
 eis ne d̄u n̄t̄ ad p̄dicatū gr̄abz exp̄ t̄m̄
 p̄missiois. et ciuitates samaitanōz ne m̄t̄uē
 tis. qui samaitam̄ h̄c̄ cent̄ it̄m̄ p̄missiois m̄
 erāt p̄m̄ gentes r̄ p̄m̄ iudei. q̄ receperūt
 libros moȳsi. r̄ ai h̄ fuerāt ydolis. **I**deo aut̄
 apli s̄unt p̄hibita p̄dicatē p̄d̄as gr̄abz. quia
 usq̄ ad passiōē xpi nō erat m̄gm̄ tempus.
 et quemēs erat ut eoz aduētū p̄mo dem̄āare
 iudis quibz p̄ncipali erat missus. et ad tēp̄
 q̄d erāt ad passiōē xpi futūz erat n̄t̄m̄ ad
 maifestadū iudeis per ap̄lōs xpi aduēam̄.
 Et h̄ ē q̄d subdit̄. **E**t p̄caus ite ad oues dom̄
 isrl̄ que p̄erūt p̄t̄ ydolāte p̄m̄ et legis
 puāitacōem. **N**ō ḡ negat q̄n̄ aliq̄n̄ iur̄ sic
 ad gentes. si potius r̄ p̄mo ad iudōs. ne iudei
 h̄rent exaustacōem r̄ t̄m̄ nō reap̄edi d̄m̄ et
 ew̄ḡl̄i. q̄ ad gentes misit ap̄lōs d̄c̄tes se
 qui p̄m̄ erāt eē reiectos. **V**n̄ p̄ r̄surrex̄
 ascēsum̄ i celū d̄xit eis. **E**ūtes i m̄dū v̄m̄

11 usq̄

sum p̄dicatē ew̄ḡl̄i oī ciuitate. **V**bi istud m̄
 ē gr̄uus locus iste ei p̄cepto q̄ p̄ca d̄. **E**ūtes
 d̄c̄tes om̄s gentes. q̄ h̄ an̄ r̄t̄ez. illud post
 r̄t̄ez p̄ceptū. r̄ oportebat p̄m̄ aduētū ar̄sti
 m̄aāe iudeis ne iustā h̄rent exaustacōē d̄
 centes id̄ se d̄m̄ reicasse. q̄ ad gentes r̄ ad
 samaitanos ap̄lōs misit. **V**n̄ r̄ ḡḡ. **E**t
 d̄p̄tor m̄ p̄m̄ soli iudee uoluit r̄ postmodū
 ciuitas gr̄abz p̄dicatū. **V**t d̄ illa uocata quā
 remuēt. p̄dicatōes s̄a ad uocatoz gr̄aū p̄
 ordm̄e uenēt. q̄m̄ r̄ d̄p̄toris m̄ p̄dicatū
 a p̄m̄ repulsa gentes p̄lōs q̄ ex̄t̄m̄
 q̄rēt. **H̄ ḡḡ. **M**̄st̄ia i uia gr̄aū nō ē
 ab̄eund̄ r̄ modū uuedi eoz nō ē t̄m̄. et
 ciuitates samaitanōz p̄ quas signantur
 quētaclā h̄eāoz nō ē m̄t̄uē p̄ ḡsensū. **E**ū
 ci samaitā p̄m̄ tenebat uet̄ testamētum
 et p̄m̄ negabat. sic h̄eā p̄ ḡsensū fide
 xpi r̄ p̄m̄ negat. **T**ēndē ord̄m̄ forma
 d̄c̄endi ai d̄i eūtes aut̄ p̄dicatē d̄c̄tes. q̄
 app̄iquat̄ reḡm̄ celoz. **D̄ d̄c̄ p̄dicatē q̄
 p̄p̄ ē ut ap̄iat̄ ianua reḡ celest̄. si m̄ca p̄
 sione. q̄d r̄t̄ez an̄ xpi aduētū erat lōge. q̄
 nullū pot̄t̄ ad illud p̄uenire. hoc reḡ d̄c̄
 de notat̄ aliq̄n̄ reḡ dei a reḡnate. aliq̄n̄
 aut̄ reḡm̄ celoz a subdit̄ anglis r̄ s̄is q̄
 celi d̄c̄it̄. **I**ta quia p̄p̄ ē ut rex celoz reḡ
 r̄hoibz ē subdit̄ i fide r̄ obediētibz. **V**el ap̄
 p̄iquat̄ reḡm̄ celoz r̄ xps qui ē d̄c̄ rex
 celoz. **P**redicatōe it̄m̄ reḡ celoz r̄
 p̄t̄ ioh̄es et xpus r̄ d̄sa eius. **E**t q̄ d̄c̄
 na nō ē efficiō n̄ affit̄ p̄bitū sequit̄ modū
 quemēs ad p̄bandū uitaē h̄ d̄c̄ne s̄ct̄is
 op̄i s̄a d̄ma uante ai d̄. **I**nfimos corp̄ ul
 m̄ete aucte mortuos ul̄ aia suscitare. leḡes
 resp̄s m̄ad̄is i corp̄ ul̄ aia mudate. d̄o
 nes ab̄ obsessis r̄ c̄m̄a a p̄at̄ribz eicē. **H̄c̄
 ponit̄ q̄tuoz gn̄a m̄ad̄oz ad p̄dicatōis
 of̄n̄t̄acōem. **P**cedit aut̄ ord̄o s̄m̄ m̄st̄iū. quia
 m̄f̄m̄ s̄ūt qui tēptatōibz ḡs̄c̄ūt mortuos
 qui op̄m̄t̄ r̄ digna m̄etas op̄era faciūt. **L**ep̄
 si s̄ūt q̄ ḡs̄uetudie s̄er̄ alios m̄f̄iūt. **R**oma
 a s̄ūt qui ḡcep̄m̄t̄. **H**ec aut̄ id̄ d̄ns ḡassit̄******

ut ipa mador opaco fide fmoi eoz fueret
¶ In iho. Ne homib; rufacimis r abfep elo
 qui venustate i doctis r illucias pollicentib;
 reg celoz nemo edet. dat ptece mada faae
 di de nigntudiez pmissoz pber magtudo si
 gnor. **¶** Vn et ggo. Aducta fut aut pdicacoz
 fas mada vt fide ubis dar; ulus onfu r no
 ua facent qui noua pdicaret. Et ion h; aut
 signa i exordio eate nara fuit. vt ei fides cfer
 ardeat; mada; fut mteuda. Et q; Pa ea
 at staret reuencaa fidei ubiq; plarata. Si at
 r ppa fa fut pauca r rari fime. **¶** Tende ex
 cludes ab eis cupiditate sbuigt. **¶** Erms et
 su pao accepstis ptecem mada faedi qm;
 pdiadi r mstiu facineta dispesandi r donaa
 lia a deo uob collata. gtas r su pao date alye
 eode m quo accepstis ne desinat ee gta sed
 mtes videat. ne uilefat iestabile du paabile
 reputat. **¶** Si dicat s^m iho. Ego mgr r dñs
 abfep pao her tbiu. g r vos su pao date. Vn
 r q; **¶** Ne videat eoz bñficiu; sibia eoz ex
 pme dics. gtas accepstis. et ab amoe pcau
 aru eoz muds ppat dics gtas date. Et ion
 si dicat. Nichil vos de vro largim; susapi
 enab; neq; ei mcede h; accepstis ne labora
 tes. mea e gtu. gtas ei accepstis ita ig alye
 date. neq; ei e adignu pau eoz iuere. h; q; **¶**
 hoc audiat symoiaca h; audiat illi q spualia
 vende uel eme no formidit. **¶** Pro spualib;
 ei actib; ut pro admistione facineta r pdi
 catione ul mador opacone r qstis no debz
 ad q; pau capi. q; no e pau eoz dignum
 iueme. **¶** Tem ab oi eoz libat sollicitudie vt
 rucacoz omz tbiuat ubo dei. et tota sollicitu
 do eoz gggata. qm; ad pdicacoz ewngly
 dics. Nichil culcas i via eutes ad pdicandu
 f neq; auru neq; argenti neq; peauaz aliq;
 r zoms r burfis vns. ad pnded; s uob i via
 de nays. neq; saalm; neq; pera. r repositori
 um aboz ad portad; i via neq; pane q mgis
 videt nara; me alia r mltio m; abua delia
 ta. **¶** Neq; duas tuicas r uestes sifluas heat.
 qm; ei fut nara p vna reputat. Neq; calaa

meca s mteq; q; apli sadalye utebant; neq;
 vga que s itnerarys p b; auouliu. Et ei do
 ht auouliu; cur buauli ul alicur; rei qm; p fidiu
¶ Si p b; ugam r queda alia q vident nara
 quid de equis r eqz salens ul cecis supfluis.
¶ Vbi ois cupiditas r auaiac omissio r sollicitudo
 qulia tollit omē supfluu aputat r sola nara
 qaduc. **¶** Neq; expedie via fugit timor qat secu
 ritas. **¶** Vn no imito poeta iuuenal aut. **¶** Catibit
 vacuus cora latine viator. **¶** h; g totu diat ad
 excluded; a pdicatore ubi dñm sollicitudiez qu
 lia. qulia ei i sui acquisicoe molestat am; et
 adhuc plus in sui possione turbat eu. quia ia
 fut q; mebra ipi hna r corrupta. et ido magis
 thuc am; hois ad cordiam dloze; su. r q; huc
 suffocat ubu dei. ido no d; ee in pdicacoz; eim;
 goly. **¶** Igur ut diat ggo. caca pdicacoz; debet
 in deo ee fiducia. vt pmas vite sup; qm; **¶**
 no pvideat in sibi hos no defauos cassime
 saar. ne du mens ei; occupat ad qalia min;
 alye pvideat ecna. **¶** Et s^m ggo nazarenu.
 hoz suma e ut a deo uiuosi existat q no m;
 ppter vite modu q; pte eoz uba ewng; p ficiat
 Vn r s^m q; hoc ead eis dñs pcepit ut per
 hntu onderet qm; a diuuaaz desideio distabat
¶ Et s^m theop^m **¶** Ut videres eos pdicacoe paup; **¶**
 acquiescat. cu apli mch; hnt. Ita aut pesse
 phibuit possione qaluu. q; sic oportebat in
 pmtia eata vt onderet oia qub nau; dispesa
 cone dñm. r onderet vius fidei qm; erroes ho
 nu qui cursu sideru ul fortuna ardebat agi
 oia. et h; adhuc apent aplias vnus aploru
 successib; quida in fut qui pta no paup;
 succede uoluit. aut no pta s paup; regnu
 sic pmissu. **¶** Tres g fut raciones qre h; pre
 cepit. pma ne sit q; cupidi r abiosi. scda ne
 sine sollicita q; pusillames. tta vt mteas
 vntu onderz qn mch; eis deest. **¶** Si qm; an a
 ly ad hoc obligant; dicend; q; qsiluu e; no pce
 pau. **¶** Si eoz no auderz as vale et sanu qsiluu
 regis repellē in faae eius. qm; mag; illud
 qd dedit mgm; qsilu; angelo. **¶** Et qm; huc
 qsiluo fiducialr ad hery no dubiu qn ds suffia

ent sibi pueri. Quando ei pmissi sunt apli
ad pdicandū sñ saulo et pusiōe aliq̄ nāion
fuit dñicus eis laute pusiō qz mōs eis defu
quōd vō relaxatū fuit illis puidē s̄ d̄ nārys
i via pusiō sūt penurias mltas p̄ca. h̄ autē
fecit d̄ ad dñm fiducia paup̄ib; pdicatoribus
ad exequēd̄ ostantē pdicandū officiu. Vbi nota
pulcherr de duob; regiosis ut̄ mae ad dñm s̄;
p̄fectis exēplū. Cū ei ut̄ mae r̄ redēndū cā
mae adhuc mē ignotos eēt semp̄ ideo solo
sp̄m̄ habent r̄ mōs de nārys eis deficiat.
Cū ac p̄cesserit ad dulcē natale solū dñm vñ
mē eos ad aliter modo p̄cula euasim; qz iam
i cā mū r̄ mē notos sum; Et ac sic ponent
sp̄m̄ i hōie; incipunt i nārys deficē r̄ maiore
p̄ssi sūt penuria qm̄ an. ¶ Et qz qm̄ m
dos et expeditos ad pdicandū disceptos dñs
miserit seuitate p̄cepta i sequi s̄mā t̄p̄uue
dices. Dign; e ei oparius. r̄ pdicator q̄ opat
opus dei ad voluntate p̄p̄i abo suo r̄ nārys ad
vici. qz iabo melliḡit eā uestimā r̄ donna
lū sine quib; decēt nō viuē gen; huānū.
Cū dicit. amā accipite qm̄ i vici r̄ uestimā
vobis nāim e. Vñ r̄ apls̄ replicat. Ordinauit
deus h̄ys qui ewnḡl̄ amāat de ewnḡl̄ viuē.
Et iōn h̄ntes vici r̄ uestimā h̄ys cōta s̄m;.
h̄nt e q̄ d̄yāon; p̄cedit a p̄s̄b̄io q̄ missus
a dño ad pdicandū ewnḡl̄. cui subd̄yāon; fert
puluuar q̄ liber sustentā. qz alij deb; pdica
tore sustentā. Dign; e ei oparius m̄cede sua
non solū et̄na que debet i p̄ria ad remūna
cōnē. s̄ i t̄p̄ali que debet ad sustentacōz. s̄ que
m̄cā vici ac uestimā r̄ d̄yālio. h̄c e duplex
honor q̄ dign; sūt qui bñ p̄sūt. Na s̄m; ḡḡ.
m̄ces pdicacōis h̄c m̄choat et c̄elo p̄ficiat.
qz vñ m̄o op̄i due m̄cedes debent. vna i via
que nos i labōe sustentat. alia i p̄ria q̄ nos
i r̄ine remūnat. Ergo qui nō opat n̄ labo
rat. nō m̄ducat. n̄ m̄cede exigat. Ecce
q̄re p̄cepit eis mōs ferre. qz oia debent eis
plabōe. De vne ei nāli e r̄ dño ac r̄ huāno.
vt illis qui s̄uunt qm̄itaci i sp̄ualib; s̄ i dño
cultu r̄ d̄yāia p̄uideant a cōitate i t̄p̄alibus

nāia. Nō q̄ p̄hibuit eis ferre nāia ad suste
tationē h̄ys uite. s̄ ut d̄m̄t̄ h̄c eis debent
ab illis quib; pdicaret. Nec ois r̄ simple p̄
cepit eis illa s̄ maḡ ad reuocandū eoz aff̄m̄
ab mōdiato amōe t̄p̄aliū. ut nō q̄rret sup
flua s̄ eis sufficient nāia q̄ eis nō deficiū
dñs ordinauit. dando eis p̄tatem s̄m̄edi ca
ab h̄ys quib; ewnḡl̄izabat. r̄ carnalia m̄ce
ret qui sp̄ualia sem̄abat. Nec in r̄obediē
tes sūt qui de suo vne cedūt. Vñ auḡ. Ap
par; aut̄ h̄c nō ita p̄cepisse dñm tanq̄
ewnḡl̄ viuē aliudē nō debent. quā eis p̄
dentib; quib; amāat ewnḡl̄. alioq̄n q̄
h̄c p̄ceptū fecisset apls̄ qui vici d̄ manu
um suaz labōib; m̄ligebat. ne auḡ q̄us
esset. s̄ p̄tatem dedisse apls̄ i qua s̄uēt e
ista debent. Cū ei a dño ad m̄p̄tē n̄ fiat i
obediētiāe culpa e. Cū aut̄ p̄tēs d̄t licet
auḡ nō vñ r̄ t̄p̄ de suo vne cedūt. h̄ auḡ
Et nō s̄m; q̄ math̄s r̄ lucas nō alia
m̄ta neq; baculū portatē p̄mittit. qd̄ ord̄
p̄f̄ssimū eē. marcus vō ub; baculū assume
r̄ zandalys aliaū. qd̄ d̄m e p̄missū. Vñ
r̄ illud de duab; tunicas nō portadis exp̄t
ih̄s nō ad lūm; s̄ qz vna tūca d̄cat vñ
m̄cā nāim. sed i sup̄flua. ne alio uestimā
aliud nob; futōz timōe suem;. S̄ si non
p̄t timōe m̄l̄o m̄n; p̄t ontacōz. In q̄
rephendūt q̄ paritas uestimā r̄ archas m̄
plent. et qui equos mutacōis uestimētoz
onerat. Vñ r̄ auḡ. h̄ de duab; tunicas i
telligēd; e. ne quisq̄ eoz p̄ter eā quā eēt
induta alia portanda p̄uicaz. solliat; ne
opus eēt. at̄ ex illa p̄tate poss; accipere. In
math̄o r̄ i marco. Vñ r̄ accipit equoc.
i math̄o ei accipit metaph̄. ut sic sensus
neq; iūgā. r̄ m̄imas res. ul nō i m̄tam; s̄
s̄dio t̄p̄ali. sicut corp; im̄tē b̄ado sustentā.
i m̄ro aut̄ ubi d̄. n̄ iūgā t̄m; accipit ad
lūm; per quā t̄i melliḡit p̄tēs accipendū
sup̄t; quā uti pot̄nt ul non uti. s̄ q̄ d̄
lūm; Vñ d̄yāōes h̄eb̄eoz i s̄ḡm; d̄yāōe
v̄gā i manu portabat. qz apud iud̄os con

suetu erit puidet eis de viciu a ppo que doebit.
 idd xps uoluit qd h' eis p alia puidet sufficiat.
 p h' ei ostendebat qd ppls au pdicabit puidet eis
 debent. Igit no phibi dñs nra si supflua.
 et phibi dñs amiaabz immia cura r solia
 tudine de qualibz ne uelit porare ule nra
 aliud timetes qd sibi defiaat. **Ite** ut s' qnta
 festinaade ad pdicad ppe debeat ondu adu
 pt. Et nemez p via saluauuas. No simpli
 saluauuez phibuit. sed ai moa r qfablacione
 hac fci noluit. ne occasioe saluauois ipdme
 ur a curu pdicauois qd mui? auo salm pdica
 rent iudicabz. **Vel** phibuit ne saluaret. si
 excuriositate sicut quida fuaue q no exstudo
 salm opadi saluauo qfueuerit. sed no phibit
 hoc fci ex curioze r ad qsoland ac studio opta
 di salm. Vn ondu qnta diligeaa r festinaade
 pdicauo ubi dñm d' offiaa s' iuctu exae. qua
 no debz ab offia h'mod ppe fultiaute ai alieq
 retardai. Et idd pdicauo mltu d' plangere
 tepo quo pmitte fructu pdicauois. r simili
 alu debet plage temp' quo pmituio spualia
 exaaa ad eoz stua pmitteaa. **Ite** om eis
 apens domos d' nrao abo feat eos ofide di
 ens. Inquaaiqz atatez aut castella. r quaz
 loa maora ul miora mraucias mraogate qd
 ica dign' sit. r fidelis r bone fame r no susp
 tus ipe ul loais ei. ne ifama suscipiet. fa
 ma r dignus pdicauo mader. r eoz pdica
 ao et d'ana decupet ac tan' suppa ipediat
 ubi iho. Testimo uicioro r p fama elige
 dus e hospes ne eius ifama pdicauo ledat
 Ergo mltu mris focus eliged' e dign'. **Ite**
 hoc dicit ut faat hospes se mag' quaz acci
 pe qd dicit. Et iquaaiqz domu mrauas causa
 hospicadi. i eade manere no su honesta ai m
 exundo. n' curioze r iualr. disciend' don' exe
 aus tuisant. s' alibi ad pdicad. No e tm m
 telliged' qd p h' uelit excludi eis hoestas ex
 eundi. ut ad docend' ul ad h'moi faendu.
 ai ppe h' mraunt atate ul' castella. s' phoc
 wlt discus vagos excludi qui no debent
 ee i pdicauo. s' mris cessate nra' exenda

de uicis qeplom. ut ibi hauriat qd p ppa ppls
 effudit. **Ite** hortat eos ad qmca. **Edices** et
 bibentes q ap' illos sut. r no qreces n' queri
 faaees eoz domu deliata r supflua q apud
 illos no sut. s' madiuace q uob' spote apponit
 et offerit ab illis qmuis modica sint et uilia
 no qrentes lauaoza ul' plura. r si ap' illos
 sut culia. **Et** ce qnto pauca r uiliuoz ubi
 tanto aplius iplent qd hic d'. **Dicit** e tibi ma
 neant r ab eis qsequit aena quibz offerit ce
 lestia. dign' e em opaius mrae sua no solu etna
 i pua ad remunacoez. s' r quali i via ad susten
 aonez. **Ite** ubi ne de domo ad domu qda uagu
 fualr demigret r hospite ppe lauaoza hnda
 no mutet que r ex h' ifamae possit. Vnde
 ubi h' idd sedm iho. ne leues r uagabudi di
 faufoes uideant r gulosi quibz no suffie vni
 hospicis uictus nraus. et ne qe pme r iura
 r seu qristu uident suscipiet ut i rta. **Duo**
 q h' mraunt. vnu de eleate hospiaz aliud de
 immutacoe cla. n' d' h' qn liceat pdicauo ali
 quid mutae hospicauul' ai alyz qmede mrae
 ut no qnet hospite sui. du tm ad dignos diu
 tat et honestos. s' phibi dñs mutacoez hospi
 ai mraone qlia. vna e uicaco lauitas que
 nullo mo debz appere i pdicauo. alia suppa
 gulositate qd hoies qfueunt nouos hospites
 lauaoz pauca. taa declinao ifame hospicis
 qd si dimittit uidet idign'. **Ite** ubi ut ai bn
 dicade mraet domu dicit. **Inuices** ac i domu
 saluare ea. r familia. s' hoies h'itates m ea
 ut sit laia relaco. s' ancedes pro qmetere r re
 latin p coetis. **Dicetes** **Ap' huc** domu r fa
 milie. ut qui abu r nraa reapuit salm r pac
 bnstia larguat. Quia pdicauo d' h'itacibz
 i domo qua mraut pace offerre r optat r no
 solu optat s' r ewngliu xpi qd e ewngel'
 ve pias pdicauo r eos ad pace itna r futnaz
 mduat ac salm h'itaciu boibz ubis r exepis
 pauca. ut appareat eos legaate fugi p ppo
 ihu qui e uera pax et salus om. **Ob** hoc
 solis uicaz aplas r epis papus eme spo
 sis luz i qnario misse saluare pplm r dicit

Pax uob. Pax patris pax tuis tade pax et
 matris. Sic g' matris cu optate salus/ sala
 cu optate pax. et h' duo sut optata hospita
 bus. salus t amocae maloz/ pax t adexone
 bonoz. salus cont piam dymacois pax q'nat
 ad boni reyalicacois. huc at modu mendi et
 saluandi. Dns dedit ut ex h' ondet ad qd venret
 pax. s. face/ bella sedae/ pdicacoes no de migis
 s. de salute aiaz loqui debe. Et si fuit domus
 illa digna reapedi pax oblata. i. si fuit eius
 filia ad uita etna pdestiata. t ibi fuit filius
 pax. i. amator ul obfuator. ul heres pax
 ad pax etna ordiatus. veiet t reqesit super
 illa pax unu a uob mtaata t eis optata. quia
 oraco unu t pdicaco hebit ibi effm. reapientz
 pax fice vrum. Doctna t seqnt ea que puocat
 ad pax etna. Si at no fuit digna. i. ad uita
 etna no ordiata t nullz doctna vrum recepit
 et scicut fuit. vos tn no etas su frui n' puas
 mto vno. qz pax unu i mto et mtes optate pa
 as ad uos reuter. na uob a deo reapesabit t
 q'us no heat q'ru ad ipos effm. vos tn hebit
 mcede inde ap' deu. a quo plabo' vru opois
 reddet uob p'mu. **E**t q'uz no recepit uos
 hospico. n'na vob m'frido. neqz audierit fmo
 nes vros/ uis moitis obtpzando. exuices
 de domo ul atate illa. exuice puluicm pedu
 vroz t testio' illis/ sine signu. s. tplex qz uider
 sig' q'ru t mos fuit uidoz tyrias t figuratuz
 uci opibz. **I**nu ut dicit tho' t testio' laboris
 sui. s. q' m'g'hi sut atate t pdicaco ad illos p
 uenit. **E**xuice g' puluicm i. mima itois t
 laboris que p illis sustinuit. exuice t eit eis
 oratio maior dymacois. **S**edm signu est
 qz puluis t pedibz signu e labor. exuicio
 puluis iutili t signat laboris. iutilia ei exu
 ti solet t abia. **E**xuice g' puluicm ondu
 qz tame laboruunt. et id' reuicabiles erunt
 n' iuste dymabue. qui salm e oblata vax
 nolunt. **T**au e ut ostederit se ab eis nichil
 t'enu q'ru n' t m'nu d' armis opibz acipe.
 ut n' t puluicm d' tra sua sibi patent ad here
 re. cu icoreat fume t ewng' spume. **E**rigo

me' vng' n' t n'na accipiat ab icorectis
 t a q'ceptoibz ewngly et idigis. **V**el exuice
 puluicm pedu. i. leuia p'ca q' solet et talibz
 acade t t'hoibz p'fas. **M**oralit' pedes iubent
 exuice t signu exuiciois t'rim appeat. uel
 huane laudis. **P**hibent i pdicacoibz t p'lat
 f'arimaz m'apliatas. vicius auicofitas. q'p
 luu cupiditas. uestiu sefluitas. instabilitas. et
 maloz coicablitias. **E**t ne leuis d'pa videat
 ap'los no reapit subdit. **A**me d'ca uob. colla
 bili' eit t'v sodomoz t gomozreoz t die ual
 ay. q' illi atati. i. hitacoibz illi' atans que
 spuit vos t fmoes vros. **H**ic r'aco e s'z d'ho.
 qz illis no fuit pdicatu. huc at cu pdicatu
 sic no recepit ewng'. **E**t s'z r'aba' qz illi solu
 lege nate t'p'gressi sut. s. isti t lege sc'pam
 t d'ca p'phaz et ap'loz. **N**o fit hic q'p'ca h'oz
 q'ru ad p'am carnale. quo sodomite q'ru
 p'abat. s. q'ru ad p'am i hospitalitate. quo
 isti migis p'abat. qz de illis d' q' egeno ma
 nu no poerigebat. s. i'fic t'acos p' audiam
 vitate repellat. **E**t no e dubiu q' q'ruis
 p'am e negat' vatu semantibz spualia q'bz
 cenet hoies d' uire n'ali duuno t huano. q'
 manu no poerige egeno sp'alia spualia no
 semant. **C**ui ei m'ltu d'ca e. m'ltu q'ru
 ab eo. **V**n beda **S**odomite t si i hospita
 fime me at' azims aieqz flagraa. n'li t
 apud eos tales hospites q'les apli repa sut
Et loth quide aspau t auditu iusto car no t
 ibi ad dousse aut signa f'esse p'hibet. **V**bi
 reigt' **S**pali' tn sodomoz t gomozreoz m'e
 aone face. ut p' h' demostret. qz illa p'at t
 deo magis odibilia que fuit q'ru nam p'q'bz
 delez e m'ldy aquis diluuy. t quoz amas
 subuse t m'ldy corde d'ulso malis affiant.
Vn p' d'ho'. **V**ides d'ns h' p'am t carne p'one
 desyt iarnai. qz nam qua assuptum erit
 corrupat. **S**uma ei m'ldiaa. tale sumam
 imudicia m'rie abhorat et sustine no pot
Vn t d'ca aug'. **E**t at facedi qd malu est
 t mala q'suetudie se i'p'liant ut q'ra q'suetudo
 mali no eos sinat vide qz malu e. fuit d'

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read.]

seniores maloz suoz suoz. nufat ai rphndat
 tm vt soddmce qndam dicit loth rphndat
 neqssima uoluntate. hanc veisti no leges.
 Tanta ei ubi nephanda turpitudis asuetudo e
 ut ut ia neqaa eet iustaa et pibitor potius
 rphndat qua foz h' aug9. Et qnter aut h'
 pan deus puniue testat mare morau suie
 diaboli. r vere morau. qz mch' vnuu reapit.
 et diaboli qz m factu eius qauoz acates igne
 sulphureo gemate r illud sbnise sut. Vn r mae
 maledon r apilat semp fumaz r tenebrosa
 de vapoz qz sic mferm amim9. Est aut ulau
 iusto no longe potu diuidiaz uidea r arabi
 am. Et licz qnqz acates fime destruce ppe
 h' pan m due noiant tm qz maioes r fa
 mosioes erant i mlacudie ppli r rpuudie pa

Que ihu xpi qui discipulos tuos **Oro**
 ad pdicandz mites. Dedisti es pacem
 amidi ac pcepta viuendi r qusandi. dirige pe
 des meos r viam pacis r di mchi salm mas
 r capis r ut hcam r opibz iustiam r moribus
 disciplina r iobz tuu timore r amore. Hora
 fia ime oia vicia meqz domis tuis mterit
 coctus restaura. vt ea que disaplis tuis p
 capisti pro modulo meo mear mntu et cu
 nis etna gla de tua mia munari. Amen

De patientia i aduersis habenda lvi

Quia omes sollicitudiez cap^m
 dya^m abieat r eos signozu
 onfione armat ac fivos qf
 dum opatus e r feat ab oibz
 h' uite negotijs eos eruens r ab oit ranea
 sollicitudie libans. mte pa pspa dicit r illa q
 debent eis gtinge mala ad plianz cot mudi
 r diabolu eos pms r ad paciam qe aduersa
 tollanda instrues. Qu ei ut die ggo. loai
 pdicacois suscipit mala ifere no debz h' tolle
 re. ut ex ipa sua masuetudie nra seuocau
 miger. et parz vlna r alyz ipe affliavibz
 vlnatus sanet. Dicit g' Jte f ad pdicacois of
 fiait. ecce ego dñs r mqr vt qui vos elem
 vos doau. ego dñs ops qui uos armat. ego
 au nemo resistit valet. ego mqr qui dñs su

messis. mitto vos homines elos. doctes instructos
 milites armatos medicos puros. sic oues r sipli
 ces r inocetes parma vos no defendetes. vt
 lacte doctis alios nutans. ex masuete iustaco
 ms atibatis p eis r cozpa exponatis. i medio
 lupoz r scbar r phiseoz r alioz edeli pscutoz
 r detatoz qui dicit lupi ppe r puaatce edeli
 r dissimilicudiez. Et dicit. Sicut masuete it edeles
 ad paciend' itis paciam r inocetia custodite.
 No uos defendatis quia oues estis. seuat illi
 qui lupi sut. Mirabilis venator e dñs qui per
 agnos suie oues capie r deuat lupos p paciaz
 vmat pom. Et bn dicit. i medio lupoz. ut pa
 acia sit qz centu ad omem iura audantez
 Jte i medio per coz om quione. ac ppe ouu
 vntate r fide r lupoz plualitate r curubz. Et
 hec vntas maxie facit vnta. qz ut dicit ab
 omis pugna vnamine agissa parte o vic
 toria. Dicit at. ecce ego mitto vos. vt du mit
 tenas pacis qsideat pili magtudo no timeat
 Vn qd. Que igne hoz erit qsolaco. mte. Et
 vnta. Ideo qz h' an oia posuit dicit. Ecce ego mi
 to vos. Suffiac h' ad qficendu r nullu formida
 du siuemcau. Vides autem. vides pates. vi
 des utute r expugnabilez. h' qd. qnter dñs
 dya^m sicut oues mte lupos. f' heu hodie multi
 plati sut mte suos sicut lupi mte oues. Et floce
 q' prudetes sicut spetes cont scbar astuciam
 r fallacia. f' ad mlligedas r auedas fraudes
 r mfidias. Et siplices sicut colube qe tyruoz
 crudeli r malicia. f' ad sustmedas r iustedas
 lesiones r iurias. Prudencia e nra i pauedis
 malis sipliatas r faedis bois. Et dicit. Sicut
 spentes residuu cozpis p capite pido exponit
 et apud mqr uita e toto cozpe oaltudo custo
 diut r letale vlna excludit. ita r uos tota
 cozpis pido capd vrm r me ac fidem et aiam
 integre r rcorrupte suate r custodite. Et sine
 folle et amantudie malicie sut. r nulli malu
 faciut. ita r uos inocetia custodiedo malu ifre
 ul respie alyz nolite. vt p prudencia malu deni
 tetis r p sipliatate nlli malu faciatis. Potest
 e prudencia spent qfidur i tñ. Detem ei polle